

Канюк Олександр Васильович

студент гр. ФМСзмсв-11, ННІНОТ, ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: д.е.н., доцент Маршалок Т. Я.

МИТНІ АСПЕКТИ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ: МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Зовнішня торгівля відіграє важливу роль в економічному розвитку країни. Завдяки їй країни мають змогу поглибити спеціалізацію виробництва тих товарів, для виготовлення яких наявні всі ресурси, а товари, що виробляються з високими витратами, можуть імпортуватися. Проте такий імпорт має бути вигідним для країни, а для цього необхідно впроваджувати виважену політику лібералізації зовнішньої торгівлі і робити акцент саме на її митних аспектах.

Сьогодні питання лібералізації зовнішньої торгівлі та митно-тарифного регулювання є предметом уваги багатьох вітчизняних вчених, оскільки саме від них цих сфер залежить розвиток та піднесення зовнішньоекономічних зв'язків країни [2; 3].

Україна, набувши статус члена-кандидата Європейського союзу, має можливість відкрити для себе нові зовнішньоекономічні відносини та повноцінно долучитися до світового господарства. Проте наявна в країні система митного регулювання зовнішньої торгівлі не є досконалою та потребує змін. Вирішення цього завдання може бути здійснено шляхом приведення національної системи лібералізації та регулювання зовнішньої торгівлі у відповідність до міжнародних стандартів.

Митно-тарифна лібералізація зовнішньої торгівлі, за визначенням В. Сторожчука, являє собою процес скасування/послаблення вітчизняними та міжнародними інституціями митних обмежень зовнішньої торгівлі з метою її розвитку, неперешкоджання свободи діяльності суб'єктів господарювання при здійсненні комерційної діяльності за кордоном [3].

Митно-тарифне регулювання включає ряд методів регулювання зовнішньої торгівлі, заснованих на застосуванні митних процедур і митних правил [2, с. 56]. Метою митно-тарифного регулювання є захист внутрішнього ринку, а механізмом застосування є оподаткування товарів при перетині ними митного кордону.

Джерелом міжнародно-правового регулювання зовнішньої торгівлі є міжнародні конвенції, міжнародні звичаї, загальні принципи права, судові рішення високваліфікованих юристів [4]. Основними джерелами вітчизняного українського законодавства з питань регулювання зовнішньоекономічної діяльності та митної справи є Конституція України, Митний кодекс України, Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», Податковий кодекс України (фрагментарно) та ряд нормативно-правових актів.

Сьогодні в Україні діє ряд старих стандартів, що: створені відповідно до міжнародних стандартів, редакції яких є новішими; адаптуються до змін

національних норм. Існує також ряд бар'єрів, що не дають країні можливості повноцінно імплементувати стандарти міжнародної торгівлі.

Для їх подолання в Україні було утворено Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості», одним із основних завдань якого є забезпечення розвитку національної системи стандартизації у відповідності до міжнародних та європейських стандартів [1].

В останні роки Україна підписала низку угод про вільну торгівлю з країнами ЄС, Азії, Канадою та іншими. Наслідком цього стало поліпшення умов торгівлі для українських виробників за рахунок лібералізації митної політики держави. Проте в країні залишається ряд проблем у сфері митних аспектів лібералізації торгівлі, що потребують щонайшвидшого усунення. Серед них: розширення прав митних органів у частині доступу до інформації, спрощення процедур митного оформлення, впровадження системи виявлення небезпечних вантажів, приведення законодавчої бази з питань митного регулювання у відповідності до вимог міжнародних норм і стандартів.

Отже, лібералізація зовнішньої торгівлі є невід'ємним аспектом глобальної інтеграції. Митні аспекти лібералізації зовнішньої торгівлі України вже почали розвиватися у напрямку до відповідності міжнародним та європейським стандартам, проте існує ряд проблем, вирішення яких сприятиме інтеграції України у світове господарство та покращенню української економіки.

Список використаних джерел:

1. Національний орган стандартизації (НОС) Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості». URL: http://uas.gov.ua/zagalni_vidomosti/
2. Пугачевська К. С. Імпортозалежність та тарифне регулювання імпорту в Україні. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Сер.: Економіка. 2016. Вип. 1 (15). С. 56–63.
3. Сторожчук В. М. Лібералізація митно-тарифного регулювання як системний об'єкт дослідження. *БізнесІнформ*. 2017. Вип. 3. С. 78-83.
4. Statute of the international court of justice. URL: <https://www.icj-cij.org/en/statute>